

Competențe în specialitatea psihopedagogia specială (expert)

Sunt competențele psihologului specialist:

a) **Evaluare psihologică:** evaluarea și psihodiagnoza tipului și severității disfuncției persoanelor cu deficiențe/handicap, precum și a comportamentelor adaptative, evaluarea psihopedagogică și psihodiagnoza dezvoltării cognitive, afectiv-motivaționale și psiho-sociale, precum și a personalității persoanelor cu dizabilități sau CES, evaluarea profilului cognitiv, afectiv, psihosocial și de personalitate al membrilor familiilor persoanelor cu dizabilități; identificarea factorilor psihologici implicați în contextele de învățare la nivelul clasei de elevi, în contextele de învățare incluzivă și învățământul special, participarea la dezvoltarea și validarea instrumentelor de evaluare psihologică din domeniul psihologiei educaționale, consilierii școlare și vocaționale, în contextele de învățare incluzivă și învățământul special.

Cunoștințe: psihologie generală, psihologia vârstelor, psihologie educațională, consiliere școlară și vocațională, psihopatologie, psihologie clinică, evaluare și testare psihologică în domeniul psihologiei educaționale, psihometrie, etica profesiei de psiholog.

Abilități: stabilirea comunicării cu persoana evaluată, utilizarea testelor psihologice, aplicarea principiilor și standardelor etice în evaluarea psihologică, ascultare activă, abilități de intervievare manifestarea unei atitudini empatice, lucrul în echipe multidisciplinare, alături de alți specialiști.

b) **Intervenție psiho-educatională:** consilierea psihologică, psihoeducatională și psihopedagogică în vederea optimizării procesului învățării, promovării atitudinilor și conduitei prosociale, precum și a celor de viață sănătoasă, stimulării motivației vizând dezvoltarea personală, depășirii cu succes a situațiilor de criză, conflict și risc în cazul persoanelor cu dizabilități, intervenția psihologică și psihopedagogică în scopul optimizării autocunoașterii și dezvoltării personale, prevenției și remiterii dificultăților cognitive, afective și comportamentale la persoanele cu dizabilități, furnizarea terapierilor specifice pentru persoanele cu dizabilități, intervenția logopedică (preventivă și curativă), în tulburările de limbaj și comunicare; identificarea, consilierea și orientarea copiilor și tinerilor supradotați capabili de performanță înaltă către programe adecvate nevoilor lor specifice, în colaborare cu alți specialiști, asistența, consilierea și intervenția psihoeducatională și psihopedagogică în beneficiul persoanelor cu dizabilități la domiciliu, în instituții, organizații și comunitate.

Cunoștințe: fundamentele psihopedagogiei speciale, psihologia dezvoltării în contextul dizabilității, psihologie educațională, psihopatologie și psihiatrie, evaluare psihopedagogică, logopedie, instrumente de evaluare psihologică și psihopedagogică, etica profesiei de psiholog.

Abilități: stabilirea comunicării cu persoana evaluată, utilizarea instrumentelor de evaluare psihologică și psihopedagogică, aplicarea principiilor și standardelor etice în evaluarea psihopedagogică, abilitatea de ascultare activă, abilități de realizare a unui interviu developmental, manifestarea unei atitudini empatice, lucrul în echipe multidisciplinare.

c) **Consultanță de specialitate:** consultanță de specialitate oferită familiei, cadrelor didactice, altor specialiști, personalului administrativ, liderilor comunitari cu referire la problemele specifice persoanelor cu dizabilități.

Cunoștințe: profile atipice de dezvoltare, psihologie clinică, psihopatologie și psihiatrie, metode și tehnici de evaluare a elevilor cu cerințe educaționale speciale, tehnici speciale de terapia limbajului, consiliere școlară, instrumente de evaluare psihologică, etica profesiei de psiholog.

Abilități: stabilirea comunicării cu persoana asistată, ascultare activă, lucrul în echipe multidisciplinare, alături de alți specialiști, capacitatea de a lua decizii informate în procesul de evaluare psihopedagogică, utilizarea tehnicilor de consiliere școlară și vocațională, aplicarea unei paradigme științifice în intervențiile psihopedagogice și consilierea persoanelor cu dizabilități și a familiilor acestora.

La acestea se adaugă competențele specifice psihologului principal:

a) **Evaluare psihologică:** organizarea de studii/activități/programe cu relevanță în reducerea / remiterea abandonului școlar, reintegrare în școală, creșterea nivelului de aderență la contextele educaționale, elaborarea de metode și instrumente de evaluare psihologică, evaluarea impactului

unor evenimente traumatizante majore la nivelul contextelor de școlarizare, dezvoltarea și validarea instrumentelor de evaluare psihologică educațională, orice altă activitate de evaluare psihologică din domeniul educațional care nu a fost cuprinsă în competențele celorlalte trepte de specializare (toate cu referire la persoanele cu CES).

b) **Intervenție psiho-educatională:** elaborarea de metode și instrumente de lucru (intervenție) pentru persoanele cu CES, în domeniul psihologiei educaționale, consilierii școlare și vocaționale, dezvoltarea și validarea metodelor de asistență psihologică educațională, dezvoltarea și implementarea de proiecte în consiliere psihologică educațională individual și de grup (pentru persoanele cu CES).